

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

6. Cæsarea regina de coniuge suo merita.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

contractum. Olim in fide primi Christiani longè fuerunt ardentiores & constantiores, pro qua vitam suam, alacri animo, prodegerunt. Nunc tepuit virtus, & fidei constantia defecit.

6. Cor. 7. 14.

Maiore igitur cautela opus est. Olim *sanctificatus est vir infidelis per mulierem fidem*; quia si eam, in fide sua non impedit, concorditer & benevolē cum ea viuendo, sibi quasi viam sernit, vt per preces, merita, verba & exempla fidelis coniugis ad fidem conuertatur, & ipse fiat sanctus. Multæ mulieres viros suos, & multi viri vxores suas non solū ab infidelitate, & heresi, sed etiam à malis moribus ad bonos traduxerunt. Nam ad hunc modum S. Cæcilia maritum suum Valerianum, Theodora Sisinnium, Clotildis Clodouæum, & Ingundis regina Hermenigildum maritum, teste S. Gregorio Turonensi, aliquid que alios conuerterunt. E multis patias recenzebo.

S. Greg. Tur.
lib. 5. hist.
Franc. c. 38.

VI.

S. Greg. Tu-
ron. lib. 11.
cap. 9. hist.
Franc.

Quanta sit Deo magis, quam hominibus seruendi, etiam inter coniuges, libertas, quantaque rursus bene merendi occasio & potestas, eminentissimè ostendit regina Persarum Cesarea dicta. Hæc, quia apud regem coniugem suum Arnulphum videbat, se ad Christum transcundi, mille obstaculis impediti, statuit Persico regno regnum celorum anteponere; & facinus verè regio animo dignum designare. Itaque opes, gyneceum, charissimum alioqui maritum, & omnem sacculi pomparam, heroica virtute, relinquens, Christum sponsum secuta, ignoto habitu dissimulata, Constantinopolim profugit, apud Christianum Imperatorem Mauritium religionis asylum habitura. Ibi, cum honorifice excipi tractarique posset, maluit incognita latere, minus inter ancillas, quam dominas, reprehenda. Baptismo igitur tincta, è quo illam ipsa suis manibus suscepit Imperatrix, vitam cœpit communem agere, atque foecis famulari, quæ domi imperare potuisset. Nimirum pro sceptro illi erat arundo, Christo, per ludibrium, in manus traxa; pro corona aurea, fertum è spinis contextum; pro gemmis annulisque guttae purpureæ & lucidus sanguis Seruaroris, clavique ferrei, per manus pedesque illius adacti: denique pro regio solio templum & aræ, ad quas idenidem supplex versabatur. Hac viuendi ratione, se quam optimè regnare existimat.

mabat. Nec Christo tantum fuit pretiosa. Ea indele erat, vt rex Persarum, regnum, quā reginam amittere maluisset. De siderio igitur eius inueniendae legatos quā quā misit, cum littoris, mandans, rogans, flagitans, vt, si vspiam esset, ad se, cum honore, magnificisque promissis, remitteretur. Ventum est etiam Constantinopolim, rogatus Mauritius Imperator, nihil effectum. Nemo siquidem arbitrabatur, maiestatem regiam extra purpuræ splendorem, quærendam. Vix tamen alibi quærendam, quām in magna aula, censuit rex Persarum. Quare iterum, iterumque misit ad Mauritium Imperatorem, rogatans, vt in reginam, quacunque demum de caussa fugitiuam, anquireret. Fecit ea solicitudo Persæ, etiam Mauritanos diligenteres. Imperatrix igitur, tamē antē nihil minus suspicata, coepit Cæsaream curiosius obseruare; quæ vestium quidem vilitate fallebat conjecturas, modestia tamen incendendi, gestuumq; & oculorum, sermonisque moderatione, nihil vulnare promittebat intuentibus. Eam itaque ad se vocat Imperatrix, &c, per alterius negotij speciem, diligentius considerat, de teneritudine ac lineamentis coniijicit, vel regis coniugem, vel regio coniuge dignam esse. Sed re in præsens dissimulata, à se dimittit, legatisque Persicis iubet significari, mulierem quandam è Persia aduenam degere seruireq; in aula, quæ nisi generis originisq; profiteretur obscuritatem, de ipso vultu, pro regina haberi posset. In legatorum proinde arbitrio esse, ut explorent, quid famina illa sit, aut quale nomen trita vestis tegumentum abscondat. Non erat conueniens, vt mulier tam formosus vultus, nisi coram Imperatrice, in examen Persarum veniret. Quocirca in unum locum conueniunt Imperatrix, Legati, Cæsarea. Nec longa opus fuit deliberatione. Faciem illico legati, non vestem intuebantur; agnitaque regina sua, *Hac est illa, quam querimus*, inquietabant; & cum dicto in genua, ante illam, procumbentes, quām poterant reverentissima demissione, illam, togabant, ut domum reuerti, ac regi reginam, regno solatium restituere vellet. Hic Cæsarea proditam sè deprehensamq; videns, censuit, nihil amplius dissimulandum, sed regia vtens libertate respondit, *Christianam se esse factam, cum Christianis vivere*.

Eccc

ciss

cum Christianis mori velle. Quare si idem animus sit regi Persarum, ut Christiana fide ac lege vivere, Christianoq; more ac ritibus p[ro]fissum velit acceptare, nihil se morari, libenter[er]imeq; in Persiam reddituram. Sin autem perficit cultu idolorum, ignemq; pro Deo & conditore ignis, porro adorare pergit, nunquam se neque blanditijs, neque vi villa adductum iri, ut consentias domum reuertit: satiu[m] esse patria, quam calo excludi; malle se exulare cum Christo, quam eum hoste Christi regnare. Quæ verba non tantum regium, in vulgari tunica, animum patefecerunt, verum etiam palam demonstrarunt, Christianam libertatem, omni humana autoritate esse superiorem. Attoniti ea acceperant legati, mirabantur Imperatrix, tota aula obstupescerat. Sed quid mirum? ipse rex Persarum, postquam id tam generosum responsum legi retulerunt, tantæ virtutis extitit admirator; coepitque secum cogitare, vim esse utique maiorem, quæ reginam impellat, ad tantas opes, ad Persicas gazas, ad dignitatem & coronam regiam, ad summa potius in his terris mortalium vota, ac maximas delicias, quam Christi fidem deserendam. Quid exempla non possunt? quid non vel ipsæ mulieres in exemplis? *Sanctificatus est enim vir infidelis per mulierem fidelem:* & tunc rex coniugis religione incensus, exemplo statuit, Christo se addicere, perinde legem eius, ac coniugem suam sanctam ratu[m]. Noua igitur legatione à Mauritio Imperatore petit, ut ad se mittere Antiochiam velit D. Ioannem Patriarcham Constantinopolitanum, à quo sacro latice tingi, & baptismi sacramento Christo possit initiari. Excepit Mauritius, ingenti gaudio legatos, magnisque Antiochiae fieri iussit apparatus, quod ipse quoque profectus, regem Persarum è baptismo suscepit, Arnulphum appellatum. Quanti refert, Principem praetereat. Si regis ad exemplum totus orbis componitur, cur non & regnum pars orbis sequeretur? Illo igitur tempore, cum regis sexaginta Persarum millia, relicto gentis errore, ab idolis, ad Christianam religionem, suscepito sacro baptismate, transierunt. Quis eius rei author fuit? Primus quidem Deus, sed post Deum femina & coniunx pia; ut iam illi tantam salutem ascribere meritò possimus. Et cur non velimus, qui iam prouimus,

1. Cor. 7. 14.

sumus, ad Euam primam matrem nostram, tanquam omnis;
mali originem, accusandam? Nec vnum duntaxat hoc exem-

plum occurrit: *mutatisq; non iustis up sicut et cetera*

Alia femina, & virgo vel ambita procum Christo est lu-
crata. S. Lucia Romani nominis Virgo, à barbaris capta, bar-
baros & ipsa cepit. Ea ob eximiam corporis venustatem, no-
bilissimosque mores (velut olim Iudith ad Holofernem) ad
Ethnicum regem Anzajam est adducta. Caprus est primo aspe-
ctu barbarus; iamque vim parabat amore furens; cùm illa he-
roidum fortissima, tota Christi ope nixa, in hæc aratum ver-
ba effudit: *Scito, ô rex, me iam Deo cali nupisse, illiusq; sponsam,*
in illius siue ac tutela esse: cui magna cura est, vt me sibi seruet inta-
ctam illibatamq;. Quare nihil dubita, te ab illo grauiter punien-
dum interficiendumq;, si quid impuri tentaueris. Deus enim Deus
Zelotes est: nec amulum potest, aut riualem sustinere. O quām
potens est Christiania, pro virtute, libertas! ô si plures aude-
rent, in suæ, aut aliorum salutis caussa aperte loqui! quām
magnos sèpe fructus legeremus! Pauca hæc Luciae verba, tan-
tam vim habuerunt, vt vel barbarum regem Dei timore per-
culsum à flagitio absterrerent, virginemque integerrimam
conseruarent. A cuius violatione non solum abstinuit Anza-
ya, sed etiam illam de virtute tanti fecit, vt eam in regia do-
mo opiparè habitam, contra aliorum petulantias ac libidi-
nem, quām attentissimè custodiret. Nullum opus pietatis cæ-
lessis Pater relinquit absque remuneratione. Quare etiam
hanc Anzaya humanitatem, abstinentiamque insigniter com-
pensauit. Siquidem per Luciae Virginis assiduas ad cælum pre-
ces, & plus quām ab homine excogitata utilissima consilia
multas, clarasque, in bello, victorias regi est largitus. Adeò
castitas meretur triumphos. Neque satis fuit, per Virginem,
vicisse, nisi etiam per eandem rectè credere didicisset. Siquidem
castissimis eius exemplis, atque sanctissimis moribus mo-
tus, eam legem amplexus est, quæ tales mores faceret, Chri-
stiique se iugo subiecit. Videtis virginis captæ quanta fuerit
potentia in capientem? Si potuit hoc in procum, quem repu-
lit; quid potuisse in sponsum, quid in maritum, nisi maiori

VII.
S. Antonia.
2. p. tit. 3. c. t.
§ 37.

iam